

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сент.

НА ОСТРВУ

Нечујно пучина примиче се хриду,
Сањива у вео облачи се мрачни,
Ко' невеста бела, кад у чедном стиду
Са трептањем чека на пољубац брачни.

Озбиљних чепреса нежна шапутања
Прижељкују шумор кактуса и палме,
А под густим хладом неранџина грања
Млади љиљан пева богочасне псалме.

Само наша душа у ту вечер страсти
Мрка је и хладна к'о недра дубина,
Врх нас заман лоза просула је цвасти:
Недирнут је гитар и пехари вина.

И алге се ноћас љубе сред оргија
И окреци поје своје мадригале,
Само за нас тренут славља не избија
И ноћ нам не поји љубавне кимвале.

Јер нас хвата језа и северац свира
Кроз невољу, где чама на згаришта седа,
Јер храмови свети нашега свемира
Остали су иза урвина и леда.

Опраштајте зато наше речи грубе,
Опраштајте клетве и пирујте даље.
Хвала вам, што наше освежите трубе,
Нама које ветар у ваш кутак шаље.

Ми ћемо отићи, носећи на шлему
Срму ваших ноћи палу по гранама,
А кад Господ дође, поверите њему
Звук песама наших осталих за нама.

Опростите, што смо уморни се стекли,
Да ваш врт нам пружи сан и исцељења:
Ми идемо куд су богови прорекли:
Преко сланих гора путем васкрсења.

М. Војић.

Српски Васкрс

Данас се слави Васкрсење, највећи празник Хришћанства који симболише победу светлости над мраком и победу истине и правде над неистином и неправдом. Али да би могла триумфовати ова узвишена божанска начела, морала су доћи тешка понижења, страшна искушења, а потом и распеће и смрт. И онда када су безбожне судије илицемерни фризисеји веровали да су тешком надгробном плочом запечатали и победу неморала над моралом, дошло је изненадно и неочекивано Васкрсење оних идеја за које је жртвовао свој живот највећи учитељ земаљски. И какве сличности и једнакости у упорађењу овог историског догађаја са узвишеном науком, непоколебљивом вером и нечувеним патњама нашега народа који је, ради свога јединства, познао на својим витешким плећима тешки крст иску-

шења да би кроз мученичку Голготу и смрт поздравно остварење својих народних идеала, ослобођење и уједињење!

А наши многобројни непријатељи, бездушни и свирепи мучитељи поробљеног Српства, они који су сахранили народне слободе, нека се бар на данашњи дан сете да су постали господари робља само зато да кроз пролазну срећу и славу доживе своју неминовну пропаст и срам, јер Онај, који је својом смрћу победио смрт, освештао је вековно начело људске повеснице да је победа вазда онамо где је морал, истина и правда! И зато Ти наша дивна и мила домовино, која у црнини дочекујеш овај велики и светли празник Васкрсења, знај да су твоје топле молитве сједињење са жељама Непобедне, храбре и силне Нове Русије као и целог просвећеног људства и с ове и с оне

стране Океана, коме је данас светиња она догма, која у твојем ослобођењу и нашем народном уједињењу види васкрсење универзалне истине и правде. А ми који смо овамо, ван твога загрљаја, шаљемо ти нашу утеху и наше топло поздравље које ће ти донети одједи грмљавина на хиљаде и хиљаде тешких оруђа, од којих се тресе и земља и небо, јер — то су весници твога Васкрсења. Од њих ћеш сазнати за завет нове и препорођене Русије, која је одлучно и свечано изјавила да ће се борити све донде, док се не извојује остварење наших народних замисли, и још нешто, они ће ти испунити прса са великим поносом, поуздањем и вером, јер ће ти навестити да се многобројним легионима наших великих савезника придружују и армије западног континента који је устао да се бори и да се жртвује за општи препорођај и срећу човечанства, за остварење оних светих и узвишених идеала, који нас кроз ова искушења воде у Празник Васкрсења целокупног Српства.

Христос Воскресе!

Грчка штампа

»Македонија«: Старешине солунских еснафа, радећи у име управних одбора сваког еснафа, појавише се на дан Народног празника пред г. Председником и поздравиле га лепим речима, написаним народским језиком да би показали како заступају народ и говоре у његово име и како изражавају његове осећања. Поднесоше чак и венац г. Председнику, и оправдаше ово подношење нагласиши да се то чини Народном Борцу, победоци народних борби. Али да су имали већу свест о себи. Да су имали мало дубље усађено осећање о дужности. Да су били искренији. Да су имали тачно схватање своје мисије и свога великог друштвеног и националног позива, они би у тренутку предаје венца изјавили да га подносе управљачу Мученику. Изјавили би да подносе трнови венац мучеништва, и да солунски еснафи нису туђи и безучешћа у озом мучеништву. И они су додали мало трња.

Јест, старешине и управни одбори солунских еснафа имају највећи део кривице у стварању

данашње ситуације македонског народа. И, ако се г. Председник Народне Владе ограничио да их са бескрајном отменошћу и добротом подсети на њихове дужности. И, ако није хтео да их оптужи према степену њихове кривице, то не значи да се њихова кривица смањује. Они и даље носе лавовски део у кривици и у одговорности. И питамо ми:

— Шта су урадили и какву су политику водили и какав биланс националног рада имају да нам покажу разноимени и многоимени пред едници Еснафа и њихови многочлани Одбори? Представљају ли или не представљају целокупно грчко друштво у Солуну? Представљају ли или не представљају све занатлијске редове? Јесу ли или нису живци друштва? Имају ли или немају међу својим члановима највећи део грчког војно — обвезничког елемента? И питамо: Какве су мере досад предузеле у погледу питања о доласку њихових чланова под оружје? Колико од њихових чланова служе данас под народним заставама? Кад су се искупила разна господа која управљају Еснафима и кад су члановима указали на обавезе према отаџбини за време садашњих великих опасности?

И док су атински Еснафи учинили своју дужност и дали да се чује глас народа и искупили се око Ш. Фа. Либерала и терорисали апсолутизам који је оргијао, — дотле су господа председници наших еснафа спавали читавих седам месеци и појавили се прекјуче са скупоченим барјацима и високии шеширима и уобразили да се њихов позив ограничава само на светковања и усудили се да предстану и пред г. Председника и да говоре о дужностима, док су међутим били дужни да прво они испуне своје дужности и да се покажу заслужни поверења које су им поклонили чланови.

Осећамо тежак бол пишући како пишемо. Али г. председници и управни одбори могу, ако хоће, да нас ослободе болне дужности да пишемо одсад како пишемо данас. Довољно је да се покажу достојни свога позива и заслужни поверења чланова које заступају. (Дословно из броја 1900).

Пол Луј.

»Велика Србија«
прима огласе по у-
мереној цени

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

НАШИ У СРБИЈИ

Исхрана заробљеника и интернираних.

У једном приватном писму из Швајцарске, а на основи аутентичних обавештења вели се: »С нашим заробљеницима и интерниранима поступа се врло нечовечно. Храна је никаква и недовољна. За хлеб добивају некакву масу направљену од самлевене коре од дрвета, дивљег кестена, жира, кочање кукурузне, песка и плеве. Као рана даје им се искључиво млека вода, у којој је прокувана сточна репа, врло ретко по мало пасуља, кромпира или купусног лишћа. Меса добивају једном недељно, и то врло мало, а два пута недељно дају им по мало покварене, смрдљиве рибе. Иду готово без одела, јер су свима војницима одмах у почетку одузели шињеле и све вунене и кожане ствари, а дали им дроњке од копривног ткива. Сав је новац у српској монети одузет и место тога дате су им признанице.

Са српским заробљеницима поступају горе но са осталима. Па су им и бараче горе. Веза је заробљеника са страним светом готово сасвим прекинута.

Срби војници из новоослободених крајева издвојени су и упућени у бугарску војску. Наше заробљенике употребљавају за копање ровова, па чак и за разношење хране и муниције у првој борбеној линији, те је овога ради велики број наших изгинуо.

Српска гробља.

Наши нагло умиру и пропадају. Према тачним податцима наша су гробља велика у местима, у којима су заробљенички логори; тако има: у Нађ-Међеру око 10.000, у Ашаху око 6.000, у Маут-Хаузену око 6.000, у Хајнигсбруну око 15 хиљада, у Браунау око 1.200, у Болдогасоу око 9.000 гробова. А велики је број помро по болницама. Има врло много инвалида, којима су одсечене ноге или руке, јер су им у већини случајева биле промрзле. Има много и умно оболелих. Ала је највише туберкулозних — око 75 од сто.

Економско осиромашавање.

У Србији врло рђаво поступају са становништвом. Одвели су сав бакар и бакарно посуђе, сребро, никл, месинг, вунене и памучне ствари. Све то одузимају без икакве накнаде. Власти иду на руку појединцима да опљачкају српске домовне. Тако су из мога стана ап-

солутно све изнели разнели или попалили. Кров са Саборне Цркве у Београду скинули су и однели, јер је био од бакра, а цркву су привремено покрили нечим другим. Звона са цркава

и железничких станица поскидали су и однели. Посекли су државне и приватне шуме и забране и однели гору, нарочито ореховину, клековину и јасеновину.

НАРЕДБА ОБР. 13.230

ВРХОВНОГА КОМАНДАНТА ЗА СВУ ВОЈСКУ
ЗА 2. АПРИЛ 1917. ГОД. У СОЛУНУ

ЈУНАЦИ!

После силнога пожртвовања, истрајности и стрпљења и после мученичке смрти сина Божјега, дошао је дан Васкрсења, дан правде и истине.

У мучној и витешкој борби за одбрану наше миле Отаџбине, свете земље Србинове, и ми смо доживели много тешких дана мученичког испаштања. Наша је Отаџбина поробљена, наша плодна поља погажена, а наши мили и драги са сузама дочекују данашњи светли празник, који је за нас увек био дан наде у помоћ Божју.

Наша је ствар праведна и света, ваша је храброст велика, пожртвовање силно, истрајност и стрпљење непоколебно, а љубав према домовини и њеној слободи ненадмашна, као што је ненадмашна ваша верност и оданост према своме Краљу и Врховноме Команданту. Снага нашега непријатеља клони се паду сваким даном све више и више, а снага наших верних Савезника тек достиже своју највећу моћ, и они већ почињу задавати тешке ударце нашем мрском непријатељу, те је, помоћу Божјом, и наша коначна победа — ослобођење Србије и целог Српства — све ближа и сигурнија.

Са непоколебљивим уверењем у скори васкрс наше миле Отаџбине, честитам вам, Јунаци Моји, наступајуће светле празнике и поздрављам вас са

„ХРИСТОС ВАСКРСЕ“

АЛЕКСАНДАР с. р.

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

Француски коминике

Солун, 1. априла

Јуче је енглеска авијатика бомбардовала непријатељски логор авијатике у Драма. У току дана је артиљерија била врло активна. На разним местима фронта били су пешачки сукоби. Италијански су авијатичари бацили бомбе и прокламације пред италијанским сектором.

Француски коминике

Париз, 1. априла

Између Соме и Оазе француске су трупе нападе јуче у јутру немачке положаје јужно од Сент-Кантена. И поред огорченог напада Немаца оне су заузеле немачких рововских линија између Соме и друма коју води из Ла Фера за Сен-

Кантен. Французи су заробили многе војнике и запленили више митраљеза. Јужно од Оазе, истакнути француски елементи напредовали су источно од Куси-ла-Вил и заробили војнике и материјал. Артиљериска борба у области Есна и Шампање.

У области Вердена Французи су одбили својом ватром два немачка препада.

Ноћ је прошла на миру на осталом фронту.

Париз, 1. априла

(доцније)

Јужно од Сен-Кантена борба се наставља испред нових задобитених положаја. Немци се енергично одупиру. Јужно од Оазе и северно од Елете Французи су успешно вршили детаљне операције у току којих је заробљено око 60 војника.

Италијани у Македонији

Рим, 1. априла

Услед храброг држања наших трупа за време напада од 27. фебруара на вис коте 1050 источно од Парасова и чврстог отпора које су оне показале последњих дана марта месеца када су наши положаји били јако бомбардовани са загушљивим гранатама, генерал је Сарај упутио захвалност на јаком војничком држању. Командант савезничке тојске одликовао је ратним крстом пешачког пуковника Басо Рафаела и команданта батаљона Негра Ђованиа за извршени јуриш 27. фебруара и мајора Петрини Бартоломеа за енергично држање положаја на коти 1050 и поред напада са загушљивим гасовима.

Руски коминике

Петроград, 1. априла

Западни фронт. — У Галицији и у области Озерез, у правцу Сокала, после артиљеријске припреме непријатељ је напао наше положаје које је заузео али наше су трупе извршиле против напад, одбиле непријатеља и повратиле сав изгубљени терен. У области Богордшани Аустријанци су предузели напад са загушљивим гасовима. Таласи гасова доспели су до Бистрице, али су се разишли не проузрокујући нам губитке. Одмах затим Аустријанци су почели да бомбардују, и у току артиљеријског дејства примећено је у првим непријатељским рововима извесно комешање и неред. Један део Аустријанаца повукао се назад док је други део покушавао са истакнутим белим заставама да се приближи нашим рововима. Њихова их је артиљерија тукла и они су се морали вратити натраг. На осталим фронтовима пушкарање и активност извидница.

Енглески коминике

Лондон, 1. априла

Наше су трупе нападе претпрошле ноћи коњицу у области између Сен-Кантена и Камбреа. После живе борбе успеле су да заузму непријатељске положаје на једном широком фронту од Аржинкура до Меца. Ми сада држимо мајур Сарт, шуму Гаш, село Гузокур и шуму Гузокур. У току ноћи наше

су трупе извршиле срећан препад југо-источно од Лоса. Непријатељски су заклони бомбардовани и почињене су велике штете непријатељским одбранбеним линијама. У близини Флогестрет наши су митраљеви тукли непријатељски одред који је покушао да се приближи нашим рововима.

Јуче је сектор операција продужен северо-источно и северно од брега Вими. Наше су трупе одбиле непријатеља на целом фронту од реке Скарпе до на југ од Лоса.

Заузели смо села: Белел, Вилерван, Вими, Пти Вими, Жиневши. Освојили смо непријатељске ровове северо-источно од Ленса где смо заробили војнике и запленили топове. Јужно од друма Арас-Камбре заузели смо кулу Ванкур Еперон источно од села Ванкура и напредовали смо са обадве стране Хинденбургове линије до једне тачке седам миља југоисточно од Араса. Ми смо напредовали на висовима источно од Вервијера и у шуми Харинкура.

Наше су аероплани јуче извршили врло корисне операције и поред рђавог времена. Оборен један немачки аероплан а четири друга, услед квара приморани су да се спусте на земљу. Три наша апарата фале.

Целокупан број војника које смо заробили од почетка операција (од 27. марта) прелази 13.000 људи од којих су 285 официра. Запленили смо 166 топова, од којих су 36 хаубица и 34 рововска топа, 250 митраљеза. Као сувишак наша је артиљерија уништила велики број рововских топова и митраљеза. Број уништених оруђа није одређен. Наше су трупе тукле непријатеља са запленим немачким топовима.

Англо-Француски напад

Атина, 1 априла

Из Лондона јављају „Естиџ“: Званични и војни кругови очекују велики Англо Француски напад који ће дозволити да се

пробије немачки фронт. Незнат је сектор на коме ће се отпочети та офанзива.

Морал немачких војника

— Глад у највећем јесу —

Лондон, 1. априла.

Дописник „Морнинг Поста“ на западном фронту телеграфише: „Услед оскудице у храни немачки војници иду у ровове без одшевљења и без воље. Из беглице са ослобођених територија дају извештаје према којима се непријатељ налази у великој тешкоћи јер свакога дана се обрск се више и више смањује. Још није завладала потпуна глад али њена сенка лебди над армијама Кајзера Вилема. Док официри где Енглеску, војници, на против, нису обузети осветничким осећањима као њихови владајући кругови. Они траже храну и отворено говоре о будућем миру. Они знају да су бијени. Свесни су своје малаксалости. Из дана у дан њихова се беда повећава. Војска која се храни обећањем не може ићи ка победи.“

Бразилија у рату

Снага и улога нове Савезнице

Од јуче је и велика јужно-америчка република Бразилија ступила на страну Савезника у борбу за победу правде. Улазак Бразилије у акцију свакако није малог значаја, и помоћ, коју ова може донети Споразуму није без велике важности.

Бразилија, чије је пространство 17 пута веће него Француске, чувена је са обделавања кафе, пиринча и памука, који се извозе у цео свет. Богатство је нарочито велико у шумовитим равницама, кроз које протиче Амазон и његове притоке. Унутрашњост земље богата је рудама гвожђа, бакра, злата и т. д. Редовне трупе Бразилије нису знатне, али земља од 22 милиона становника, која улази у рат у одлучном тренутку, умеће да искористи своје снаге.

Од интереса је дотаћи се бразилијанске флоте, која броји многе и значајне јединице. Ту су две борбене крстарице, које износе 39.000 тона; једна крстарица линије „Риахусло“ (30.000 тона) са 8 топова од 38, 1 см., 14 од 15, 2 и 10 од 10, 2 а са брзином од 22 чво-

САОПШТЕЊА

Г. Вој. М. Маринковића, н. бр. 111 моли Света Милошевића да му обе карте пошље на адресу уредништва и штамп. „Вел. Србије“, на чему му унапред много благодари.

Код г. Стевана Јовановића, уч. 999 налази се писмо послато из Ваљева за неког г. Бору од жене му Наталије и слика њихове ћерчице Олге од године дана. Г. Бора нека се обрати на г. Јовановића да добије и једно и друго. Код истога се налази карта за г. Влајка Петровића трг. из Ваљева.

Витомир Мијовић потпоручник из Ниша да јави своју тачну адресу Душку Ваљаревићу чиновнику министарства финансија на Крфу, како би му послао карте од његове жене из Србије.

ДАНИ ЧЕЗНУЋА

— Песме ван Отаџбине —

XXIV.

НА ВЕЛИКИ ПЕТАК 1916.

„Устај е мртви,
да легнемо живи!“

Тебе више нема, Отаџино моја,
Тебе више нема!
Градови су пусти и села и поља
Плач је на све стране . . . А туђинска воља
Утопију спрема. —
Отаџино моја, ксбна судба твоја
Да те више нема!

На твојем небу више није сунце зрочно
Небо ти је плачно. Црн је облак стао
Где је Бели Орао поносито сјао —
Небо ти је мрачно!

На црквама твојим нису звона гласна,
— Недеља је страсна . . .
На Велики Петак сад клепало бије,
Нејач нам се јадна на молитву крије:
Са побожним страхом пред иконом клеца,

А слабо им срце тешким болом језа
К'о клепало тмуло . . .
Испиена снага, пропала је нада —
Очи суза пуне . . . Само срце труне —
Све је сада труло!

Остала нам деца нејак и слаба
Са зиме, са глади и чужње да скапљу . . .
Наше маке цвелне, сесте, наше жене —
Изнемогли старци, деца — Све то вене,
Из миру, вене — своју пронаст шапљу . . .
Зар та деца наша херој кога соја,
Отаџино моја,
Што треба да живе и да се поносе
Да свд милост просе!
Јесмо л' ми то криви ил је судба била
Само на нас црна гаширила крила?
За ту пронаст нашу ко да се окриви . . . ?
*О, устајте, мртви, да легнемо живи!“

Ај, клепала бију — а срца им дробља
Само боле крију . . .
Ај, та нејач јадна, без помоћи сама
Око њих је тама, неизлазна тама —
Језовита, гробна . . . !

Па зар звезде нема у тој њихној тами
Ни да се појави само да заблесне?!

два оклопаче «Сан Паоло» и «Нинас Гераес» са 12 топова од 30, 5, 22 од 12 и 8 од 4, 7; 6 крстарица (12.800 тона); 23 топовњаче (3.500 тона); 12 торпиљера, 3 сумарена. Све ове јединице наоружане су модерним топовима фабрикованим 1908 и 9. год. у Глазгову.

НЕМАЧКА И АМЕРИКА

Немачке интриге у централној Америци

Вашингтон, 1. априла

«Вашингтон пост» доноси следећа открића о немачким интригама.

Према унапред спремљеном плану Мексика је требала да заузме Гватемалу. Једновремено избила би у републици Салвадор револуција која би оборила садашњу владу у Никарагуи. Инвазија Гватемале од стране Мексика имара би за циљ да привуче одмах интервенцију Сједињених Држава, да

одстрани пажњу америчког народа од Европе и да примора Сједињене Државе да испошље у Централну Америку велики контингент војске ради успостављања реда.

Ову је немачку интригу зачео 1915 године немачки агенат Франц фон Ринтелен, који је сада ухапшен у Лондону са једним америчким индустријалцем Мелоа. Не може се сумњати о раду Немаца у Салвадору. Њихови агенти раде врло живо и ту скоро су установили у пристаништу Акајутле врло велику телеграфску станицу без жица. Шта више односи између Мексика и републике Салвадор постале су врло пријатељски. Агенти Каранце отишли су у Салвадор на топовњачи «Језус Каранц» носећи са собом два аероплана које су немачки механичари саградили.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Петроград. — «Реч» пише да ће услове мира диктирати руски народ у споразуму са својим савезницима.

Рио-д-Жанейро. — Бразилска штампа захтева репресалије поводом торпиљања лађе «Паране».

Атина — Радиограм из Берлина јавља да су осигуравајућа друштва у престоницу уписала 10 милиона марака за шести немачки ратни зајан Железничко друштво уписало је за 75 милиона марака.

Атина. — Други немачки радиограм јавља да ће Чиле остати неутрална и да ће конгрес у Вашингтону усвојити обавезну војну службу за време трајања рата.

Атина. — Из Пекинга јављају да је кинеска влада такође предузела изванредне мере против немачких пропагандиста, који су и поред тога што врше шпијунажу и агентате, покварили кинеску штампу.

Мадрид. — Званично се потврђује да је трговачка шпанска лађа «Санто Фиженсна» торпиљирана без претходне објаве.

Париз. — «Пти Паризиен» јавља: Сазнаје се из Филадельфије да је друштво «Кунар Лин» поручило грађење 114 трансатлантика. Ове ће лађе коштати 600 милиона франака.

Атина. — Јављају да је маршал Макензен приспео у Цариград.

Берн. — Према «Минхенер Најсте Нахрихтен» Португалија је продала Јапану своју колонију Макао.

Рим. — «Кориере-де ла Сера» тврди да ће британске трупе распрострајти свој фронт на пада у Француској у правцу Ипра и Арманкуера.

Буенос Ајрес. — Немачки је сумарен торпиљирао једну аргентинску једрилицу.

Њу Јорк. — Избила је велика експлозија у радионици локомотива — Баквин — Едистон близу Филадельфије. Убијено је 55 жена. Нестало је још 200 људи. Истрага је доказала да се има посла за звером. Ухапшено је 20 лица. Пожар је уништио вожњу радионицу граната Траунтон-Масашусец.

Вашингтон. — Председник је Вилсон тражио од конгреса

стварање министарства муниције којим ће управљати Едвард Ститинце. Привремено ће одбор за муницију груписати поручке и надгледаће над производњом ратног материјала за Америку и Савезнике.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта — Српски званичан извештај — Солун, 1. априла. 31. марта ништа важно.

Одлазак посланика Вашингтон, 1. априла.

Јављају из Рио-д-Жанейро да ће немачки посланик у тој вароши отпутовати 5. априла.

Аргентинци за рат Париз, 1. априла.

Високе личности аргентинске колоније упутили су председнику Иритену једну ноту тражећи да се аргентинска република верна магна карти енглеској стави на страну великих нација које се боре за идеал слободе.

Енглеске операције Париз, 1. априла

Нов притисак у правцу Камбреа и Даса наговештава трећи дан британске офанзиве на северном фронту Заузеће Монши-л-Пре а је врло важно јер је то место било центар непријатељске артиљерије у области Араса. Бура и снег ометају операције од великог замахаја. Општа офанзива ће се предузети чим се време побољша.

Сјед. Државе и мир Вашингтон, 1. априла Сједињене Државе усвојиће принцип Савезника да не потпишу мир пре заједничке победе.

Уругвај против Немачке Монтевидео, 1. априла Званични кругови предвиђају прекид дипломатских односа републике Уругваја са Немачком. Разне мере дозвољавају да се тврди да ће Гватемала прећи Сједињеним Државама.

Зајам Савезницима Њујорк, 1. априла Финансијски одбор парламента дозволио је председнику Вилсону да позајми Споразуму три

милијарде долара. (Преко 15 милијарде франака).

Велика манифестација

Париз, 1. априла Франко амерички је одбор организовао велику манифестацију у част уласка у рат Сједињених Држава. На манифестацији су присуствовали: председник Републике Поенкаре, савезнички посланици и министри. Г. Шарп, амерички посланик говорио је у име владе Сјед. Држава а г. Вивијани у име француске владе. Било је и других говора.

Телеграм шефа кадете Петроград, 1 априла

Г. Винавер, председник кадета, послао је г. Рибо-у, председнику савета, телеграм у коме је изјавио да је Русија готова да удвоји напоре у тесној вези са Савезницима и изразио пуно поверење да ће се нов режим ојачати.

Затворена граница

Рим, 1. априла «Ноје Ротердампше Курат» сазнаје из Цариха: Од пре два дана затворена је аустро-швајцарска граница за путнике који долазе из Аустрије. Прошле године, пре аустријске офанзиве, аустро-швајцарске границе су такође биле затворене. Из овога се закључује да је непријатељска офанзива на фронту Тријента неизбежна.

Најновије вести

ВАШИНГТОН, 1 — Извесни дипломатски кругови добили су формална извешћа, да су Аустро-Угарска и Бугарска учиниле предлоге мира.

Штокхолм, 1. — Чланови француске парламентарне мисије, који путују у Петроград, стигли су у Штокхолм.

Париз, 1. — Г. Рибо отпутовао је изненада у Лондон и конференсао са г. Лојдом Џорџом. Г. Пандеве, мин. војни отишао је такође у Лондон.

Берн, 1. — У мађарском парламенту дошло је до врло бурних сцена.

Дневне вести

Христос Васкрсе!

Честитамо својим читаоцима празнике Христовог Воскресенија с најлепшим жељама за што скорији повратак у милу Отаџбину.

Немачки социјалисте траже мир.

Из Атине јављају: Према једном радиограму из Берлина немачки социјалисти траже мир. Охлађено берлинско становништво прети са проузроковањем нових нередата.

Брусилев полаже заклетву.

Из Петрограда јављају: Генерал Брусилев положио је заклетву на верност Провизорној Влади. Његови војници после церемоније однели су га триумфално у главни штаб.

Битољски митрополит сиротињи.

Битољски митрополит господин Хризостол предао је нашим свештеницима 200 динара, те да их о ускршњим празницима поделе тамошњој сиротињи. Нека је хвала преосвећеном дародавцу на осведоченом хришћанском човекољубљу.

Читуља.

Дугогодишњи београдски апотекар Михаило Викторовић, преминуо је пре кратког времена у Београду, недочекавши да види ослобођену отаџбину и своје миле и драге.

Бог да му душу прости!

Падање круне.

Финансијски делегат добио је телеграфски извештај од Црвеног Крста у Женеви, да је почев од 25. марта т. г. курс аустријских круна у Женеви 49:50 швајцарских франака за 100.— круна.

Позориште.

На први дан Ускрса приказиће се у орд позоришту, у башти «Алхамбра» (до «Одеона») «Хајдук Станко», а други дан «Девојачка клетва». Представе почињу у вече у 8 и по часова.

Спорт.

У недељу 2. ов. мес. биће велика лоптачка утакмица између ђачког клуба «Напредак» и енглеског клуба «Канада» из 38 болнице.

Игралиште се налази код аутомобилске команде.

Добровољни прилози примају се са захвалношћу. Почетак игре у 4 часа.

— Зар могу ли остат вечно тако сами? Аох, наше робље, наше живо гробље, Ко ће ваше сада окове да стресне? . . .

ВАСКРС 1917

«Устајте, мртви, да живимо!»

Моја мила мајко, Отаџбино моја, Вратиће се скорим жељна деца твоја! Чекај скори дан! Славни подвиг биће целом свету знан; Дивиће се небо, дивиће се свет; — Какав преокрет!

Пролеће се буди . . . Нека твоје груди у којима је јад Сад замени нга! — Надај се, не клони и сузе не рони — Јерихонске трубе већ се чује глас, Доћиће ти спас!

Васкрсу су трећи петли запевао пој, Ој вљују зору — скори Васкрс твој! Како са гробна плоча — као с неба знак,

Кроз ту гробну таму пробија се зрак: Да дигне из мртвих сунцу на видик Мученички лик . . .

Већ се Бели Ор'о подиже у вис К'о холујом лист; Скорих дана, мајко, здивитиће свет Његов снажни лет, И с Авале плаве — Београду граду Закликтаће тал: — Ја сам . . . Ево, ја сам онај Стари Ор'о, Твој поносни Ор'о, Што сам с тешких рана напустити мор'о Свој заробљен град . . . Ал' сад ево мене, прође рана, бол — Моју круну краси славе ореол. Ја ти поздрав носим, слободу и спас — Васкрснућа глас . . . И водим ти децу у зарљај твој Београде мој! А ти, мајко мила, Отаџбино моја, Кад се око тебе скупе деца твоја Тад у својој срећи узвикнућеш ти: О, устајте, мртви, да живимо сви, И на моме небу сада сунце сја — Слободна сам ја!

Објава

Грчка Највиша Управа Народних Добра и Унутрашње Колонизације, доставља следеће кирајцијама напуштених кућа и оних које су без сопственика.

Извештавају се сви закупци кућа, њива или друге какве непокретности, чији су сопственици отпутовали у иностранство макар после 12. октобра 1912, године или чији су сопственици Немци, Бугари, Аустријанци или отомански поданици, да сваки закуп или обнова истеклог закупа са сопственицима или њиховим пуномоћницима, који би био учињен после 15. марта ове год. без претходног споразума са Управом Државних Добра, неће бити признат од Државе, која ће те куће заузети.

(Од Највише Управе Државних Добра и Унутрашње Колонизације).

* * *

Нове књиге

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРП.
КЊИГА**М. Ристивојевића**
У СОЛУНУулица Ники бр. 35., на кеју уз
ресторан „Београд“

Могу се добити:

Српске књиге:

- »На Помолу«, 1'50.
- »Са српског фронта«, 0'50.
- »Косово српске нар. песме« 1'—
- »Сећање на отаџбину« 1'—
- »Српске ратне песме« 1'—
- »Тешко ли је робљу робова-
ње« 0'30
- »Спомен мишарске победе« 0'30
- »Српска Читанка Ружа« 1'50
- »Српска Читанка Цвеће« 0'70
- »Беседе Игумана Методија« 0'50
- »Антихрист истинито прорица-
ње у 1600 г.« 0'30.

Српски Календари

РЕЧНИЦИ СТЕВОВИЋА:

- Српско-француски
- Француско-српски
- Срп.-франц. и Франц.-срп. мо-
везани уједно.
- Цепни фотографисани франц.-
српски.
- Речници за почетнике
- Први корак ка франц. језику
- Србин у Француској
- Најпотребнији разговори фран-
цуски
- Најпотребнији разговори тали-
јански.

Ишле су из штампе и пу-
штене су у продају ове књиге:Са српског фронта. Од Ђ. Ла-
варевића. Цена 0'50 д.На помолу. Од Ива Ђипика
Цена 1'50 д.Косово или Бој на Косову
1389. год. у народним песмама.
Цена 1. дин.Цвеће. Српска читанка. При-
редиле Љубица Карчевићева и
Василија Качандовићева. Це-
на 0'70 д.Ружа. Српска читанка. При-
редиле Љубица Карчевићева и
Василија Качандовићева. Це-
на 1'50 д.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л.
Бркића, новинара, у уредништ-
ву »Велике Србије« у Солуну,
на чију се адресу треба обра-
вати и за распродају;2) Код г. С. Стефановића ца-
риника, на служби при Финан-
сијској Делегацији у Солуну;3) У продавници српских књиг-
а уз ресторацију »Београд« у
Солуну;4) На фронту овлашћен је г.
М. Богдановић, фотограф, да
скупља претплату и врши по-
ручбине.Част нам је ставити до знања српској војсци и
српској публици, да смо у Солуну, морско приста-
ниште — кеј, улица Ники 35, отворилиСРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ
„БЕОГРАД“где се кувају само српска јела, а нарочито недељом
српска гибаница.Потрудили смо се и набавили чиста природна
вина талијанска, француска и грчка а такође и фран-
цуски и грчки коњак.За сваки дан: гулаш, ђулбастија и пржена риба
за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици мо-
лимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин.
Васа Златаревић, ресторатер.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отво-
рен је талијански магацин
и снабдевен војничким по-
требама — профитантом.Продаја искључиво савез-
ничким трупима.ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

Ко једном попуши цигарету „Сало-
ника« тај ће се уверити о њеној
каквоћи зато:Препоручујемо г.г. пушачима
да и даље пуше само цигарете
из прве и највеће фабрике
цигарета

„САЛОНИКА“

Каиро - Александрија --- Солун

Најбоље и најкусније ци-
гарете и дуван свих врста.Награђена првом највећом наградом
на изложби у ФиладельфијиНа продају у свима дуванци-
ницама, нарочито „Миродато« и
дуван за луле.Српско Трговачко Друштво А. Д.
СОЛУН

Улица Победи бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и
све Савезничке државе.Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама
поштанским упутницама.Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има
новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе
и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ
Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апо-
теци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у
своје стану, ул. престолонаследника Ђорђа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром
краља Константина.Поткожна убризгавања Неокатварзана као и новог француског препарата
»Галил« противу сифилиса.

†

Данас ми тек стиже црна вест, да је моја мила
и никад непрежаљена кћи

Катарина-Каја

ученица 3 ће године учитељске школе

преминула 14. маја 1916. год. у Крагујевцу, у цвету
младости у својој 21. год, и то онда, када је треба-
ла да на себе прими свету дужност образовања срп-
ског подмлатка.У чежњи за својим оцем, кога је ратни вихор
однео преко мора, њена просвећена српска душа ни-
је могла даље поднети, да својим очима гледа систе-
матско сатирање Срба и подмлатка српског, те је
од туге за својим оцем и уништењем школског под-
млатка—њеног идеала, коме је она била свој живот
наменила—пресвисла и смрћу својом још више про-
редила мали број просветних радника.Јављајући ову црну вест: рођацима, пријатељи-
ма и друговима молим их за тихо саучешће у мо-
јој превеликој жалости.Ојађени отац Драгосав Тасић, рез. пеш. поруч.
кондуктер краг. поште са ћерком Јулијаном
и осталом родбином.